

??yeri Nezaketsizlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ??yeri Nezaketsizlik Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23993>

Özet

??yeri Nezaketsizlik Ölçe?i (?ZNÖ), çal??ma ortam?nda dü?ük yo?unluklu sapk?n davran??lar? ve sayg?s?zl?klar? ölçmek amac?yla geli?tirilmif bir psikolojik ölçektir. Bu ölçe?in Türkçe adaptasyonu ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi Adalet Kutlu ve Nevin Bilgin (2017) taraf?ndan hem?ireler üzerinde gerçekleştirilmitir. Çal??ma, ölçe?in Türkçe konu?an profesyonel gruplar aras?nda, özellikle sa?lık sektöründe, geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermitir. Ölçek, 12 maddeden olu?makta olup, 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

??yeri Nezaketsizlik, Nezaketsizlik Ölçe?i, Hem?irelik, Geçerlik, Güvenirlik, Adaptasyon, Örgütsel Davran??, Psikometri

Yazarlar

Adalet Kutlu, Nevin Bilgin

[quads id=5]

Amaç

Ölçe?in temel amac?, çal??anlar?n i?yerinde maruz kald?klar? nezaketsizlik davran??lar?n?n s?kl??n? ve yo?unlu?unu tespit etmektir. Türkçe adaptasyon çal??mas?n?n spesifik amac? ise, orijinal ölçe?in yap? geçerli?i ve iç tutarlı?k güvenirli?ini Türk hem?ire örneklemini üzerinde test ederek, kültürleraras? kullan?m için uygunlu?unu sa?lamaktır.

Bu araç sayesinde, sa?lık kurumlar?ndaki olumsuz çal??ma ortam? ko?ullar? nicel olarak ölçülebilmekte ve bu durumun çal??an memnuniyeti ve e?itimi gibi de?i?kenlerle ili?kisi incelenebilmektedir.

Yap? (Ölçülen Kavram)

Ölçek, psikolojide ve örgütsel davran??ta önemli bir konu olan **??yeri Nezaketsizli?i** kavram?n? ölçmektedir. **??yeri Nezaketsizli?i**, bir çal??an?n sayg? normlar?na ayk?r? davranmas?, kaba veya dü?üncesiz hareketlerde bulunmas? ancak yasal olarak tan?mlanm?? bir zorbal?k seviyesine ula?mamas? durumunu ifade eder. Bu davran??lar genellikle belirsizdir, dü?ük yo?unlukta?r ve muhatab?na sayg?s?zl?k etme niyeti ta??yabilir.

Ölçek, bu tür davran??lar?n s?kl??n? de?erlendirerek, i?yerindeki sosyal iklimin ve çal??anlar?n

psikolojik sa?l???n risk alt?nda olup olmad???n belirlemeye yard?mc? olur. Bu ba?lamda, ??yeri Nezaketsizli?i, tükenmi?lik ve i?ten ayr?lma niyetinin güçlü bir yorday?c?s? olarak kabul edilmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Türk kültürüne uyarlanmas?n?n ba?ar?l? oldu?unu göstermi?tir. Yap? geçerli?i için kullan?lan aç?klay?c? faktör analizi (AFA) sonuçlar?, ölçe?in teorik yap?s?n? desteklemektedir. Analizler sonucunda, toplam varyans?n %60,41 gibi yüksek bir oran?n?n aç?kland??? saptanm??t?r.

Verilerin faktör analizine uygunlu?unu de?erlendiren istatistikler oldukça güçlüdür: Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) de?eri 0,87 olarak belirlenmi?tir, bu da örneklem büyüklü?ünün faktör analizine mükemmel uygunlu?unu gösterir. Barlett Sphericity testi sonucu ise $\chi^2 = 751,219$ ($p < 0,000$) olup, verilerin çok de?i?kenli normal da??l?ma sahip oldu?unu ve faktör analizi için uygun oldu?unu kan?tlamaktad?r. E?zamanl? ölçek geçerli?i kapsam?nda, ??yeri Nezaketsizlik Ölçe?i ile ??yeri Zorbal?k Ölçe?i aras?nda çok ileri düzeyde, pozitif yönde bir korelasyon bulunmu?tur; bu da iki yap?n?n teorik olarak beklendi?i gibi güçlü bir ili?ki içinde oldu?unu do?rulamaktad?r. Ayr?ca, ölçüt geçerli?i için, hem?irelerin e?itim ve memnuniyet puanlar? yükseldikçe nezaketsizlik puan ortalamalar?n?n dü?tü?ü gözlenmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarlı?k yöntemiyle incelenmi?tir. Yap?lan analizlerde, ??yeri Nezaketsizlik Ölçe?i için elde edilen Cronbach Alpha Katsay?s? 0,90 olarak bulunmu?tur. 0,90 de?eri, ölçe?in mükemmel derecede yüksek bir iç tutarlı?a sahip oldu?unu ve maddelerin tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Ek olarak, madde ç?kar?larak yinelenen iç tutarlı?k analizleri yap?lm?? ve bu analizler sonucunda ölçe?in bütünlü?ünü bozan veya sorun te?kil eden herhangi bir maddeye rastlanmam??t?r. Bu durum, 12 maddenin tamam?n?n ölçek yap?s?na güçlü katkı sa?lad???n?n teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?s?sal do?rulamas? için kullan?lan aç?klay?c? faktör analizi (AFA), ölçe?in tek faktörlü bir yap?ya sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu tek faktör, varyans?n %60,41'ini aç?klamaktad?r ki, sosyal bilimler ölçekleri için bu oran oldukça güçlü bir kabul düzeyindedir.

Faktör analizine giri? ko?ullar? olan KMO de?eri (0,87) ve Bartlett Sphericity testi ($p < 0,000$), verilerin faktörle?tirme için ideal oldu?unu göstermi?tir. Bu sonuçlar, ??yeri Nezaketsizlik Ölçe?i'nin

Türkçe formunun, ölçtü?ü **nezaketsizlik** yap?s?n? tutarl? bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktad?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i

Maddeler: 12 madde

Derecelendirme: 5'li Likert Tipi Ölçek (0 = Asla; 4 = Ço?u Zaman)

Dil Kullan?labilirli?i: Türkçe

Popülasyon Grubu: Sa?lık Çal??anlar? (Hem?ireler)

Ya? Grubu: Yeti?kin Çal??an Popülasyonu

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli hastanelerde görev yapan hem?ireler üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Psikometrik do?rulama, aç?klay?c? faktör analizi, e?zamanl? geçerlik korelasyonu ve Cronbach Alpha Katsay?s? ile iç tutarl?lık hesaplamalar?n? içermektedir.

Anahtar Kelimeler

??yeri Nezaketsizlik, Psikometri, Sa?lık Yönetimi, Örgütsel Psikoloji, KMO, Yap? Geçerli?i, ?ç Tutarl?lık

[quads id=5]

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Adalet Kutlu

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi Kaynakta Mevcut De?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: adalet.kutlu@cbu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bilgi Kaynakta Mevcut De?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I? (Adaptasyon): 2017

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Orijinal PDF doküman?na buradan ula??abilir: [isyeri-nezaketsizlik-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/wp-content/uploads/2017/03/isyeri-nezaketsizlik-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Kutlu, A., Bilgin, N. (2017). ??yeri Nezaketsizlik Ölçe?inin hem?ireler üzerinde Türkçe geçerlik ve güvenilirli?i çal??ması?. *Sa?lık ve Hem?irelik Yönetimi Dergisi*, 4(2), 56-62.

[quads id=5]

??yeri Nezaketsizlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte listelenmemi?tir. Kaynak içerik yalnızca ölçe?in 12 maddeden olu?tu?unu belirtmektedir.

(Maddeler, kaynak içerikte yer almad??? için buraya eklenememi?tir.)